

A könyvnyomtatás Magyarországon a kézisajtó korában

A magyar könyv- és nyomdászattörténeti szakirodalom közel 300 éves múltra tekinthet vissza. 1702-ben *Tótfalusi Kis Miklós* temetésére írta 78 strófából álló búcsúztatóját barátja, *Pápai Páriz Ferenc*, amelyet szakmánk tudománytörténete hagyományosan a nyomdászattörténeti irodalom kezdetének tekint. (A búcsúztató, az *Életnek könyve* egyébként csak az 1767-es, *Bod Péter*-féle jegyzetes kiadásból ismert.) Azóta sokan és sokfélet írtak a magyar könyv és nyomdászattörténeti múltjáról – *Fitz József*, *Haiman György* és *Szelestei N. László* tudománytörténeti áttekintéseiből ismerheti meg az érdeklődő a régebbi, részben kéziratos írásokat –, mégis, tudományos igényű összefoglaló évtizedek óta nem látott napvilágot, ráadásul a régebben megjelent (és mára már törvényszerűen jócskán túlhaladott) publikációk is csak egyes korszakokkal foglalkoztak.

Persze várható volt egy ideje a könyv- és nyomdászattörténeti szintézis elkészülte, megjelenése. „Beteljesedett az idő” – profanizálhatnánk a Bibliát. A *Régi Magyarországi Nyomtatványok* szerkesztőségében évtizedek alatt olyan mennyiségű új adat, tény, ismeret került elő az intenzív kutatások nyomán, olyan számban keletkeztek a részletkérdéseket új szempontok alapján elemző tanulmányok, hogy várható volt az összefoglaló közeli megjelenése – legalábbis a XVIII. század végéig terjedő korszakról.

A könyv- és nyomdászattörténész – főleg ha a kézművesség, tehát az ipari forradalmat megelőző századok gyakorlatát kutatja – sajátos helyzetben van. Egyszerre jellemzi forrásbőség és forráshiány munkáját. A forrásbőség magából a könyvekből következik. A nyomtatott könyv már a XV. században tömegtermék, még ha csak 2-300 példányban jelenik is meg. Olyan számban maradtak fenn – a döbbenetes mértékű pusztulás ellenére –, hogy alkalmas kvantitatív jellegű művelődéstörténeti vizsgálatokra vagy éppen gazdaságtörténeti folyamatok ábrázolására. (Érdekes és figyelemreméltó – bár egyes részleteiben erősen vitatható, helyenként téves –, önmaga által „kutatási kísérletnek” nevezett beszámolót tett közzé *Bródy András*, neves közgazdászunk a *Közgazdasági Szemlében 1994-ben Ódonászat, vagy van-e kétszáz éves ciklus* címmel. Bródy a rendelkezésre álló bibliográfiákból – köztük az RMNY-ből –, könyvstatisztikákból próbált következtetni, hogy léteznek-e a gazdasági életben ismétlődő kétszáz éves ciklusok. Feltevézése szerint a kiadott és forgalomba hozott könyvek számának növekedési rátája megközelítőleg azonos a gazdasági növekedés rátájával, így – forráshiányos időben, amikor hosszútávú statisztikai adatsorok még nem álltak rendelkezésre – megkísérelhető a könyvtermelés számszerű alakulásából a gazdasági élet esetleges ciklikusságának rekonstruálása. A könyv- és nyomdászattörténet tehát – ki gondolná? – távlatos gazdasági elméletek kialakulását segítheti elő. (Nem na-

gyon valószínű, hogy egy nyomda teljesen nyom, vagyis fennmaradt nyomtatvány – akár csak töredék – hátrahagyása nélkül merült volna el a feledés homályába, így több-kevesebb forrás a könyvtörténész rendelkezésére áll.) Ez azonban egyúttal forráshiányt is jelent. A legritkább esetben maradt fenn egyéb adat – információ – a műhelyről, mint maga a nyomtatvány. Gyakran használható adat, tény a kiadványon nincs, így a könyvtörténésznek magának kell megteremtenie vizsgálatának forrásbázisát és a források elemzésének módszerét. Szinte mindent magából a nyomtatvány egészéből kell megállapítani, a felszerelés eredetét, állapotát, összetételét, utóéletét, a sajtók számát, a műhelyben dolgozó személyek létszámát, sokszor még a megjelenés évét vagy éppen a nyomdász nevét is.

A múlt a maga teljességében természetesen megismerhetetlen, megismételhetetlen, a folyamatok, történések kísérletekkel nem rekonstruálhatók, nem ellenőrizhetők, csak forgácsok – források –, töredékes tudósítások adnak hírt a leltűnt világról, amely csupán a történész által kijelölt forgalmi keretek között születhet újjá. Nem magát a múltat, hanem annak a forrásokban megőrzött, szükségyszerűen töredékes tényeit teremti újjá tudományos módszerekkel. És még valamivel: A képzelettel. Meggyőzőnek, hitelesnek, szuggesztívnek érezzük ezt a végső soron szubjektív elemeket is tartalmazó képet – ha hivatása (és a toll) mestere a történész. Úgy gondoljuk, hogy a történelemnek csak az az egyetlen interpretálása lehetséges, amit olvastunk, amit elemeztünk. Az ábrázolt kép meggyőződésünké válik, és magunk is az Ige terjesztői leszünk: így, és csakis így történhetett, nem másként. A forrásokban létező virtuális múlt valóság lesz: történelem, amelyre többek között ideológiák és nemzettudatok alapozódhatnak és amely így – nem ritkán – irtózatos energiájú romboló erővé válhat.

A múlt ilyen jellegű, mesteri (vagy démoni) életrekeltése csak a megfelelő módszer és a végtelenül gondos forráskritika révén lehetséges. A történésznek először azt kell tisztáznia, hogy milyen a kapcsolat a történelmi tény és az arról hírt adó forrás között. A múlt században *Comte* és a pozitivisták ezt a kapcsolatot problémamentesnek vélték. Úgy gondolták, hogy a történelmi tény a tudományos megfigyelés terméke, objektív, stabil és változatlan, a forráskritika révén egzakt, szinte természettudományos módon megismerhető és közölhető. Meg voltak győződve a történelmi megismerés tudományos jellegéről, (helyesen), és arról, hogy megfelelő módszer kidolgozása alkalmas a világ egyetemes fejlődésének megismerésére, a Törvény felismerésére. A pozitívizmus hatása a múlt századi tudományos gondolkodásra szinte felmérhetetlen. (Bár némileg joggal ironizált a pozitivistákon a szkeptikus *Anatole France A pingvinek szigetében*.)

A XX. század történettudománya túllépett ezen, a fejlődést mindenképp fölé helyező és végső soron optimista történetfilozófiai és ismeretelméleti irányzaton. A tényekbe vetett abszolút hit megingott, nyilvánvalóvá vált az ún. struktúratények és eseménytények közötti elvi és metodikai különbség. Az előbbi logikai konstrukció, az általános törvény, amely bármennyire is egzakt alapra épül, elvonatkoztatott értékítélet, és mint ilyen nem lehet mentes a történész szubjektumától. Az utóbbi is relatív, mivel a véletlenszerűen fennmaradt forrásból – igaz, a hitelességet sokoldalúan, forráskritikailag elemezve – von le következtetést. A XX. század történetírásának számos meghatározó irányzata ezért posztulátumokból próbált rendszert felépíteni (marxizmus, szellemtörténet) vagy a

történeti megismerést tagadva, már-már a történettudomány tudomány létét is vitatva öncélú játszadozássá vált.

Korunk posztmodern relativizmusára válaszul született meg az a történetírói irányzat, amelyet nevezünk – jobb híján – neopozitivizmusnak. A történelem megismerhetőségének állítása, a forrásokból végtelenül gondos, mikrofilológiai módszerekkel kiszűrt és kritikailag megrostált tények, illetve az ezekre alapozott, sokoldalúan dokumentált következtetések jellemzik. Nem állítja, hogy módszere alkalmas a természettudományok vagy a történelem lényegének megragadására, de vallja, hogy pontosan lehatárolt és gondosan kijelölt keretek között képes a múlt egy szeletéről hiteles képet készíteni.

A *Régi Magyarországi Nyomtatványok szerkesztőségében* Borsa Gedeon dolgozta ki a források kezelésének, a régi nyomtatványok forráskritikájának módszertanát. Nem a tetszetős, ám bizonytalan, mert hézagosan alátámasztott elméletek, hanem a kikutatott és ténynek elfogadott forrásokból nagy óvatossággal levont és aprólékosan verifikált állítások határozzák meg Borsa Gedeon, illetve az RMNY szerkesztőségének munkáját.

A most megjelent kötet szerzője, *Ecsedy Judit* (és társa, *Pavercsik Ilona*, aki az összefoglaló *A magyar könyvkereskedelem történetének vázlatja 1800-ig* című fejezetet írta) igencsak részese volt az RMNY kapcsán folyó kutatásoknak. Több önálló kötet, sok tucatnyi magyar és idegen nyelvű tanulmány hazai és külföldi periodikumokban tartalmazza alapkutatásai publikációvá érlelt eredményeit.

A kötet, *A könyvnyomtatás Magyarországon a kézisajtó korában 1473–1800* a *Balassi Kiadó* gondozásában jelent meg. Dicséret és elismerés illeti a kiadót, hogy az elmúlt néhány évben fontos könyv- és nyomdászattörténeti művek közreadására vállalkozott. Az új összefoglaló is ezek sorába illeszkedik.

A szerző és a kiadó kettős célnak szándékozott megfelelni a megjelenő kötetel. Egyrészt a további kutatás számára immár nélkülözhetetlen szintézist, másrészt az oktatás számára nélkülözhetetlen tankönyvet kívántak közzétenni. E kettős, de természetesen szervesen összekapcsolódó célt a szerző a kötet logikus felépítésével, jól áttekinthető szerkezetével érte el. Kitűnő megoldás volt a rövid útmutató után a bevezető fejezet megírása, mely tézisszerűen foglalja össze a hazai fejlődés vázlatát. Ezt követően korszakonként tárgyalja a kötet a nyomdák történetét. A periodizáció mechanikus (A magyarországi ősnymdászat; Magyarországi könyvnyomtatás a 16. században; Magyarországi könyvnyomtatás a 17. században; Magyarországi könyvnyomtatás a 18. században), lényegében az RMNY rendszerezését követi. Minden korszakolás önkényes, ez is. De a mechanikus elv átlátható, és így következetes struktúrát eredményez, szemben az éppen olyan önkényes (mert egy absztrakcióból indul ki) korszakolással, mint pl. „A reneszánsz korának könyvnyomtatása” stb. (Micsoda viták vannak a reneszánsz jellemzőinek, korszakainak meghatározásáról irodalmárok, művelődéstörténészek között!) Az egyes kronologikus részeket összefogja két alfejezet (az ősnymtatványokat tárgyaló kivételével). A bevezető az adott korszak nyomdászatának területi és felekezeti megoszlását vázolja, a záró pedig a szakirodalomban tévesen állított vagy nem kellően bizonyított nyomdákat tekinti át.

Egy-egy nagyobb korszakon belül tematikus csoportosításban mutatja be a szerző a nyomdákat, az egyes tematikus részekben – pl. A nyugat-dunántúli protestáns nyomdák; Katolikus nyomdák stb. – belül pedig ismét az időrend érvé-

nyesül: a nyomdák alapítási évük szerinti rendben követik egymást. Az elsődlegesen diakronikus szerkezetű egységeket tematikus fejezetek követik, ezekben tárgyalja Ecsedy Judit a nyomdák belső életét, a nyomdászat technikai kérdéseit, kapcsolatát egyéb mesterségekkel – a papírkészítéssel, a betűmetszéssel, betűöntéssel, könyvkötéssel –, a könyvnyomtatás intézményi és jogi kereteit – a nyomdaalapítás engedélyezését, a cenzúrát, a revíziót, a tiltott könyveket, a privilégiumokat –, statisztikai elemzésben pedig a könyvtermelés számszerű adatait – kiadványok száma, a feltételezett példányszámok stb. – veszi számba.

A kötet Ecsedy Judit által írt utolsó fejezete a könyvdíszítést, annak különböző technikáit és eljárásait – fametszet, rézmetszet – mutatja be. Az utolsó fejezet (295–340. p.) Pavercsik Ilona munkája, és a hazai könyvkereskedelem történetét tartalmazza részben új források: könyvkereskedői katalógusok alapján. A korai időkben a hivatásos, modern értelemben vett könyvterjesztők mellett más értékesítési, terjesztési csatornák is léteztek, Pavercsik Ilona kitér ezek működésére is (pl. a könyvkötők bizományosi tevékenységére).

Milyen kép bontakozik ki Ecsedy Judit (és Pavercsik Ilona) írása nyomán az olvasóban? A hazai (és értelemszerűen a külföldi magyar nyelvű – ezzel is foglalkozik a kötet) nyomdászat és könyvkiadás szorosan kötődött az ország szellemi, anyagi, társadalmi viszonyaihoz. Könyvkultúránk közel negyedfélszázados fejlődését ezek a feltételek határozták meg, a kötet nem légüres térben, hanem az egykori viszonyokba ágyazva ábrázolja a történeteket. Ezek a viszonyok többnyire nem voltak kedvezőek. A magyar nyomdászat nemzetközileg is nagyon korainak mondható kezdetei nem a társadalmi és szellemi fejlettségből következtek, hanem egy nagyformátumú főpap, Vitéz János messze tekintő koncepciójának köszönhetőek, és az érsek politikai bukása maga után vonta a kezdeményezés kudarcat. A XVI. századdal kezdődően ugyan megeremtődtek az igények a könyvnyomtatásra, a nyomdák létre is jöttek, ám a kötetben tárgyalt korszak – a feudalizmus – viszonyai között a nyomda alapítása, működése a patrónustól függött. A patrónus lehetett város, egyház vagy éppen főúri személy, eltérő feltételeket jelenthetett egyik vagy másik, de a nyomdász a patrónus nélkül képtelen volt létezni. Éppen ez magyarázza XVI. századi nyomdászaink egy részének szüntelen helyváltoztatását, az ún. vándornyomdák létét. Igazi polgári vállalkozás kevés volt a vizsgált időszakban, és azok a nyomdák is, mint pl. Lőcsén a Brewer-család vállalkozása, a XVIII. századi ellenreformációs hullámban megszűntek. Ecsedy Judit részletesen foglalkozik a nyomdák belső felszerelésével, kevés olyan tipográfia működött ebben a korszakban, amelyik felvehetette a versenyt a nyugati vállalkozásokkal (Nagyszombat a XVII. század végétől pl.). Ugyanakkor a XVIII. században már egy más, üzletiesebb, ha úgy tetszik kapitalista szellem határozta meg a nyomdák működését – a XVI. században alighanem elképzelhetetlen lett volna, hogy egy katolikus nyomda protestáns munkát ad ki. A nyomdászat és a könyvkiadás polgárosodott, a betelepült német eredetű dinasztiai a század végére a könyvkiadás földrajzi határait is módosították, II. József uralkodása idejére már Pest (és Buda), valamint Pozsony lett a hazai könyvkultúra meghatározó központja. A kötetnek egyébként ez a része a leginkább újszerű, tekintettel arra, hogy eddig semmilyen feldolgozás nem született a felvilágosodás korának nyomdászatáról: Gulyás Pál 1961-es összefoglalása az 1770-es esztendővel zárta mon-

danivalóját. Olyan délvidéki nyomdákról – Eszék, Fiume, Temesvár, Újvidék – lehet itt olvasni, amelyekről magyar nyelvű publikáció egyáltalán nem jelent meg, így teljesen előzmények nélkül dolgozta fel e kort a szerző.

A kötet kézikönyv jellegének megfelelően használatát bőséges apparátus segíti. Minden nagyobb fejezetet irodalomjegyzék követ, a személy- és helyneveket egységes mutató tárja fel. Jól használható a magyarországi nyomdák és nyomdászatok mutatója, és ehhez hasonlóan kitűnő ötlet volt a könyvtörténeti fogalmakat magyarázó kislexikon közzététele. Az ember persze telhetetlen, és ezt látva máris egy magyar Lexikon des gesamten Buchwesens megszületése jutott eszembe.

A kötet számos illusztrációt tartalmaz. A közölt képek, facsimilék számának nyilván a könyv előállítási ára szabott határt, mindenesetre a jól megválasztott illusztrációk növelik értékét. Ecsedy Judit írja a bevezető útmutatóban: „Tisztában vagyunk azzal, hogy a könyvkötéssel, betűtörténettel, könyvművészettel stb. akár külön tanulmánykötetek foglalkozhatnának, ezért tárgyalásukra csak tömören, vázlatosan kerülhetett sor.” Reméljük, elkészülnek ezek is. És reménykedjünk, hogy a kötetnek folytatása is lesz, és egyszer valaki(k) – nyilván nem az RMNY kutatócsoport tagjai (bár miért ne?) – elkészíti(k) a magyar könyv és nyomdászat történetének XIX. századi korszakát feldolgozó összefoglalót.

V Ecsedy Judit: A könyvnyomtatás Magyarországon a kézisajtó korában. 1473–1800. A magyar könyvkereskedelem történetének vázlata 1800-ig című fejezetet Pavercsik Ilona írta. Bp. 1999, Balassi Kiadó. 374 p. 1500,- Ft.)

Pogány György

Megjelenik: általában 30 nap alatt. A szervezeteknek és a központi testületi tagoknak küldjük: a megjelenés után három napon belül.

Személyi hírek

Zoltán Imre f. év július 4-én nyolcvannégy éves korában, váratlanul elhunyt. Ő volt a KG-INFORMATIK prospektustárának alapítója, vezetője. Emlékét példaként őrizzük (hír az MKSZ Híradóból – Varsányi Lívia).

Egyesületi élet

Tanácsülés, 1999. szeptember 22. – az ülés napirendjén a 2000. évi vándorgyűlés (Esztergom), az Országos Könyvtári Napok, a szervezetektől érkezett javaslatok, a Frankfurti Könyvvásár és az MKE pályázatok szerepeltek.

Az MKE oktatási-képzési munkacsoportjának ülése, 1999. szeptember 23. – az ülésen a résztvevők megegyeztek a következőkben: tanfolyamok akkreditációja miatt javaslatok bekérése az Országos Kulturális Továbbképzési Akkreditációs Bizottság Könyvtári Szakbizottságának személyi összetételére, kérdőíves felmérés készítése a továbbképzéssel összefüggő igényekről, elvárásokról.

Elnökségi hírek

Elnökségi ülés, 1999. szeptember 28. – Dr. Hermann István részt vett meghívottként az elnökségi ülésen és elmondta a XXXI. Vándorgyűléssel kapcsolatosan, hogy a kollégáktól sok jó visszajelzést kaptak, eseményt jelentett a város életében. Dr. Ambrus Zoltán hozzátette, hogy a tanulságok számbevétele mellett az új elnökségnek ez volt az első vándorgyűlése. Ha vannak is tapasztalatok, lesznek dolgok amit másképp kell megcsinálni. Jó hangulatú, szakmailag is jó vándorgyűlés volt. Téglási Ágnes (Oktatási Minisztérium) is részt vett az ülésen és ismertette a felsőoktatási és elemzési főosztályon folyó elemzési és fejlesztési munkákat és a vonatkozó tevékenységi területeket: 1. automatizálás, 2. a könyvtárosok továbbképzése, 3. szerkezeti felújítás, 4. állománygyarapítás. Fülöp Ágnes (IKSZ) meghívottként beszámolt arról, hogy az Összefogás a könyvtárakért idei rendezvényeinek a sorában október 3-án a rádióban Könyvtáros Vasárnapot rendeznek. Ezt követően az aktuális feladatok teljesítéséről volt szó: honlap készítés, telematikai tanfolyamok szervezése, CECUP szeminárium, majd ezek után Mader Béla rövid beszámolót tartott az IFLA idei közgyűléséről, melyről nyomtatott változatot a szaksajtóban fog megjelentetni.

Mi történt a szervezetekben?

Bács-Kiskun Megyei Szervezet – Helyismereti Könyvtárosok Szervezete és más a témában érintett intézmények – 1999. október 15–16-án „Honismeret az iskolában. Helyismereti tankönyvek, olvasókönyvek a közoktatásban és a könyvtárakban” címmel konferenciát szerveztek Kiskunfélegyházán.

Mezőgazdasági Szervezet – 1999. szeptember 20-án könyvtári bemutatót tartottak a Közép-Európai Egyetem könyvtárában.

Műszaki Könyvtáros Szekció – 1999. október 21-én „Könyvtári működés elektronikus környezetben” az OMIKK-kal közös szakmai napot tartottak az OMIKK épületében. Előadók voltak: Lepp Tünde és Marton Katalin (CEU Könyvtára) és Sajó Andrea (HIF Info-kommunikációs Tájékoztató Központ).

Társadalomtudományi Szekció – a szekció Európai Unió Információval foglalkozó könyvtárosainak csoportja 1999. szeptember 30-án bemutatkozó előadást szervezett az Euro Info Service margitszigeti központjában.

Zenei Könyvtáros Szervezet – 1999. október 4-én az OSZK Zeneműtárában tartotta őszi összejövetelét, melyen megemlékeztek az elhunyt dr. Kecskeméti Istvánról, aki az OSZK Zeneműtárának nyugalmazott vezetője volt. A rendezvény második felében Simon Géza Gábor: A magyar jazz története és Gócza Julianna: Zenei könyvtári ismeretek című kötetét ismertették.

Bármennyire is szeretnénk, nincs arra lehetőség, hogy közzé tegyünk minden rendezvényt, amely az Összefogás a könyvtárakért keretében idén ősszel zajlik, illetve lezajlott. Szinte minden MKE szervezet eljuttatta programjait hozzánk (köszönjük). Örömmel láttuk, hogy a NKÖM és az NKA egyaránt komoly pénzügyi forrásokkal támogatta a rendezvényeket. A beérkezett dokumentumokat megyék szerinti bontásban rendeztük, az érdeklődők számára a titkárságon megtekinthetők. (A szerk.)

Nemzetközi kapcsolatok

Határon túli könyvtárosok jelezték belépési szándékukat egyesületünkbe: Kiss Jenő (Románia) és Hajnal Jenő (Jugoszlávia), valamint kollégáik. Örömmel üdvözljük az elhatározásukat, mert ezzel szorosabbra tudjuk fűzni a szálakat a szakmai együttműködésben.

Mátó Erzsébet németországi (német egyesületi meghívásra), Gáncsné Nagy Erzsébet és Koreny Ágnes finnországi (finn egyesületi meghívásra) tanulmányúton vettek részt, a beszámolóikat a szaksajtóban teszik majd közzé.

Kitüntetések

Az idei Szinnyei József-díj kitüntetésben részesültek: dr. Babiczky Béla nyugalmazott egyetemi oktató; Botka Ferencné Lakatos Éva, nyugalmazott könyvtáros; Halász Béla, a Veszprém Megyei Eötvös Károly Megyei Könyvtár igazgatója; dr. Huszár Ernőné, dr. Veszprémi Hedvig, a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára főigazgatója; Ottovay László az Országos Széchényi Könyvtár fősztályvezetője; Vasné Mészáros Katalin, a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtára igazgatóhelyettese.

Pénzügyek

A szervezeteknek megküldtük a szakmai programok támogatására megnyert pályázati összegek felét.

Partner szervezetek életéből

1999. november 11-én a Minőségi Hét keretében Könyvtári Szakmai Napot tartanak a Magyar Honvédség Művelődési Házában, Budapest; a rendezvény szervezői: Magyar Minőségi Társaság, EOQ Magyar Nemzeti Bizottsága, Informatikai és Könyvtári Szövetség.

Előkészületben...

„Tájékoztatás – Információs források a humán és társadalomtudományokról” Konferencia és szakkönyvkiállítás. 1999. október 26. Országos Széchényi Könyvtár, MKE Társadalomtudományi Szekció.

Internet alap és haladó tanfolyam-sorozatokat rendez az MKE–ZMNE. A tanfolyamokról bővebb felvilágosítást ad: Tamáska Lajos telefon: 260 0740/1249.

Lezajlott rendezvények

Magyarországon:

- Új könyvtár – Bóly Városa új könyvtárat avatott: 1999. augusztus 20.
- 1999. október 3. IV. Könyves Vasárnap, IKSZ–MKE
- 1999. október 4. Az országos könyvtári hetek megnyitása: Együttműködés a minőségi szolgáltatásokért, IKSZ–MKE, Veszprém
- 1999. október 8. „Fókuszban a magyar kultúra Budapest–Frankfurt 1999” – kiállítás megnyitása, OSZK
- 1999. október 20. A könyvtári tanszék jubileuma, ELTE BTK Könyvtártudományi és Informatikai Tanszék, Budapest

Külföldön:

- 1999. augusztus 19–28. 65. IFLA-közgyűlés „Libraries as gateways to an enlightened world”, Bangkok, Thaiföld
- Az idei Frankfurti Könyvvásáron a magyar könyvtári társadalmat az alábbiak képviselték: Neumann János Digitális Könyvtár, OSZK, OIK, OMIKK, MTA Könyvtára, IKSZ, MKE, Magyar Periodika Kör.

Előzetes rendezvénytájtár:

Magyarországon:

- 1999. október 28–30. között a CECUP kibővített Steering Group találkozója lesz Budapesten, MKE; helyszínek: EU Delegáció, Gellért Hotel.
- 1999. november 10-én a DAT 99 A Magyar Adatbázisforgalmazók IX. Konferenciája és Kiállítása keretében, 9.00–12.15-ig a Könyvtári Szekcióban, az Összefogás a könyvtárakért rendezvénysorozatban az előadók az elektronikus adathordozókon, illetve a hálózaton elérhető adatbázisok közös hasznosításának lehetőségeiről adnak tájékoztatást: „Együtt könyvnyebb” címmel.
- 2000. június 21–23. Együtt az információs társadalomban, VII. Országos Neumann Kongresszus, NJSZT, Eger

Külföldön:

- 1999. október 21–23. Digitisation of European Cultural Heritage: Products-principles-techniques, Utrecht, Hollandia

- 1999. október 22–23. International Conference on Cultural work within the Information Society, Róma, Olaszország
- 2000. január 19–22. IFLA rendezvény: The 5th Joint Technical Symposium, Párizs, Franciaország. Email: jts2000@cst.fr
- Az IFLA konferenciák a következő városokban lesznek: 2000. Jeruzsálem, 2001. Boston, 2002 Glasgow, 2003. Berlin, 2004. Buenos Aires, 2005. –, 2006. Szöul
- 2000. február 13–18. The electronic library: strategic, policy and management issues (a British Council nemzetközi szemináriuma) Loughborough, Egyesült Királyság
- 2000. május 10–12. A BüchereiVerband Österreichs nemzetközi könyvtáros konferenciája, Eisenstadt, Ausztria

Címváltozás:

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma új címe: Budapest, Wesselényi u. 20–22., 1077.

Tisztelt Kolléganők/Kollégák!

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete email címe megváltozott, az új cím:

mke@oszk.hu

ezentúl erre várjuk leveleiket.

Az információáramlás javítása érdekében kérjük, iratkozzanak fel az MKE nyílt rendszerű levelező jegyzékére, melyet éppen erre a célra hoztunk létre. Ott az MKE-t és a szakmát érintő közérdekű témákkal, hírekkel találkozhatnak rendszeresen. Várjuk észrevételeiket és javasolataikat. A levelező jegyzék címe:

mkenyilt@listserv.iif.hu

Állásügylek:

Állást keres: Balogh Péter főiskolai végzettséggel, feldolgozó munkakörben felsőoktatási, közművelődési könyvtárban 8 órás állást keres, telefon: 06-33-315-318. – Csata Emese másodéves tanítóképző főiskolai hallgató (könyvtár–informatika szakon), 8 órás állást keres könyv-, folyóirat-feldolgozó, olvasószolgálati munkakörben, telefon: 306-7996. – Entz Ferenc ELTE TTK könyvtárosi végzettséggel, német, angol, francia nyelvismerettel, könyvtáros, dokumentátor 6 órás munkát keres, telefon: 365-4075. – Ferencz Albertné főiskolai végzettséggel, német, angol nyelvismerettel 6 vagy 8 órás könyvtárosi munkakört keres, telefon: 466-7117. – Frecska Ildikó könyvtár szakos negyedéves levelező főiskolás, felsőfokú német, középfokú angol nyelvismerettel, 4-6 órás munkát vállal, telefon: 06-28-447-631. – Dr. Friedrich Ildikó könyvtár–magyar szakos végzettséggel, német, passzív angol nyelvtudással 4-6 órás tájékoztató, olvasószolgálati munkát keres, telefon: 213-6879. – Halápi Anita magyar szakos bölcsész diplomával 4-6-8 órás olvasószolgálati munkát keres (Budapestre költözik) telefon: (56) 422-521. – Harsányiné Rokszin Shela iskolai könyvtárosi, 4 órás munkakörben elhelyezkedne, telefon: 204-3056. – Honti Miklósné könyvtáros asszisztens, alapfokú angol, középfokú francia nyelvismerettel kölcsönzési, olvasószolgálati munkakörben 8 órás munkára elhelyezkedne „Ágnes sürgős” jelige, telefon: 321-7418. – Kiss Juhász Pál olvasószolgálati, vagy raktárosi, 4-6 órás munkát vállal,

középfokú szakképesítéssel, telefon: 225-6550. – Kovács Béláné felsőfokú könyvtáros végzettséggel 4 vagy 8 órás munkát keres, telefon: 220-2359. – Molnár Andrea felsőfokú könyvtári-informatikus (OSZK) képzéssel 8 órás munkát vállal azonnal, olvasószolgálati, feldolgozó területen, telefon: 333-1823. – Könyvtár felszámolás miatt Nagy Katalin felsőfokú könyvtáros végzettséggel, angol, francia nyelvvizsgával tájékoztató, olvasószolgálati munkát keres, pénzügyi szakkönyvtári, gyakorlatlalt, számítógépes ismeretekkel, telefonja: 311-1393.

Állást kfnál: Az Államigazgatási Főiskola főfoglalkozású 8 órás könyvtáros munkatársat keres tájékoztató-feldolgozó munkakörbe az alábbi feltételekkel: felsőfokú könyvtárosi végzettség, angol nyelvtudás, számítógépes ismeret. A könyvtárban a TINLIB integrált könyvtári rendszert használjuk. Bérézés a közalkalmazotti törvény szerint. Az állás betöltésének várható időpontja: 1999. november 1. Jelentkezni lehet telefon: 386-9474, email: agnes@mail.aif.hu, levélben: 1118 Bp. Ménesi út 5. Dr. Orosz Ágnes könyvtárigazgatónál. – A Budapesti Tanítóképző Főiskola Könyvtára kölcsönzési-tájékoztatói munkára 8 órás munkatársat keres. Érdeklődni lehet: Somogyi Béláné, telefon: 224-0800/855. – Az ELTE TTK Matematikai Könyvtára könyvtárosi végzettségű munkatársat keres. Munkaköre: kölcsönzés, olvasószolgálat, folyóiratok nyilvántartása és kezelése. Legalább passzív nyelvismeret (főleg angol), számítógépes ismeret szükséges. Fizetés közalkalmazotti besorolás szerint. Jelentkezés: Scharnitzky Viktorné (schabo@ludens.elte.hu) – A Fővárosi Pedagógiai Intézet szakkönyvtára számítógéphasználói ismeretekkel rendelkező felsőfokú végzettségű könyvtárost keres. Érdeklődni lehet a 338-2156/130-as telefonszámon. – A Budapesti Tanítóképző Főiskola Könyvtára 8 órás munkára raktárost keres, vállalkozói szerződéssel. Érdeklődni lehet: Vajda Albertné, telefon: 224-0800/855. – A Kodály Zoltán Kórusiskola (12 évfolyamos iskola Budapesten a 19. kerületben könyvtárostanárt keres főállásban. Homor Ferenc könyvtáros, telefon: 280-8706/17, email: homor@kzmk.sulinet.hu. – A Környezetgazdálkodási Intézet Környezet- és Természetvédelmi Szakkönyvtár és Információs Központ olvasószolgálati munkakörbe felsőfokú végzettségű (vagy jelenleg főiskolára járó), angol nyelvismerettel rendelkező fiatal könyvtárost keres. További felvilágosítás és jelentkezés szakmai életrajzzal Vecsernyés Györgyné könyvtárvezetőnél, telefon: 478-3519. – A Környezetgazdálkodási Intézet Környezet- és Természetvédelmi Szakkönyvtár és Információs Központ munkatársat keres szaktájékoztatói munkakörbe. Követelmény: felsőfokú szakirányú vagy könyvtárosi végzettség, angol nyelvtudás, számítógép- és internethasználati ismeret. Tovább felvilágosítás Vecsernyés Györgyné könyvtárvezetőnél, telefon: 478-3519. – Az MH Egészségvédelmi Intézet (Központi Honvéd Kórház) könyvtára ismét munkatársat keres: havi 80 órában, legalább érettségivel rendelkező, közalkalmazotti fizetéssel megelégedő fiatal személyében. Érdeklődni lehet: Nyíri Éva, telefon: 350-8289.

*

Szerkeszti: Jáki Éva

Cím: MKE titkárság, 1054 Budapest, Hold u. 6. Tel./fax: 311-8634

E-posta: MKE@OSZK.HU

